

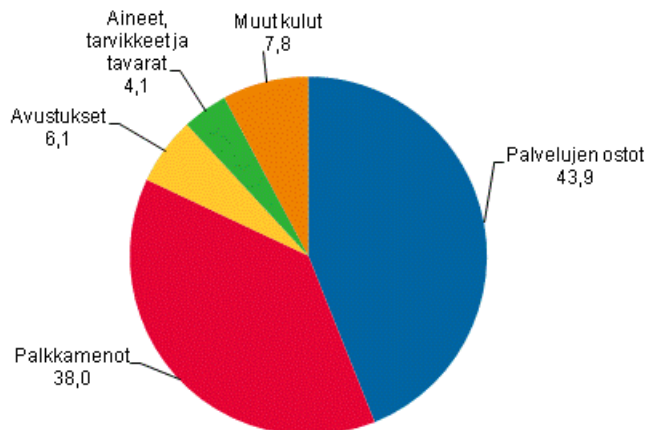
Kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain

2013, 3. vuosineljännes

Kuntien toimintamenot olivat 27,8 miljardia tammi-syyskuussa 2013

Vuoden 2013 tammi-syyskuussa kuntien toimintamenot olivat 27,8 miljardia euroa. Verotuloja kertyi 16,0 miljardia ja valtionosuuksia 6,3 miljardia euroa. Kuntien yhteenlasketuksi vuosikatteeksi muodostui 1,7 miljardia euroa. Kuntayhtymien toimintamenot olivat 8,5 miljardia euroa. Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain -tilastosta, jota varten kerättiin tietoja 80 kunnalta ja 69 kuntayhtymältä.

Kuntien toimintamenojen jakautuminen eri menolajeille, prosenttia

Kuntien toimintamenot, ilman liikelaitoksia, olivat tammi-syyskuussa 27,8 miljardia euroa ja toimintatuotot 6,5 miljardia euroa. Suurimman menoerän muodostivat palvelujen ostot 43,9 prosentilla. Toimintamenoista palkkamenot (palkat ja henkilösivukulut) olivat 10,6 miljardia euroa, avustusmenot 1,7 miljardia euroa sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat 1,1 miljardia euroa. 39,8 prosentilla toimintatuotoista suurimman osuuden muodostivat myyntituotot.

Kunnat, ilman liikelaitoksia, käyttivät investointeihin 1,6 miljardia euroa ja investointituloja kertyi 0,3 miljardia euroa. Kuntien paikallishallintosektoriin kuuluvien liikelaitosten liikevaihto oli 1,7 miljardia

euroa. Kuntien yhteenlaskettu lainakanta, ilman liikelaitoksia, oli neljänneksen lopussa 12,2 miljardia euroa. Vähennystä edellisestä neljänneksestä oli 0,3 prosenttia.

Kuntayhtymien toimintamenot, ilman liikelaitoksia, olivat 8,5 miljardia ja toimintatuotot 9,0 miljardia euroa. Palkkamenot olivat 4,2 miljardia euroa ja muodostivat 49,8 prosenttia toimintamenoista. Investointimenot, ilman liikelaitoksia, olivat 0,5 miljardia euroa. Lainakanta, ilman liikelaitoksia, nousi 2,0 prosenttia edellisestä neljänneksestä ollen 3,0 miljardia euroa syyskuun lopussa. Kuntayhtymien paikallishallintosektoriin kuuluvien liikelaitosten liikevaihto oli 1,5 miljardia euroa.

Kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain -tilasto on otostutkimus ja kuvaa Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien sekä niiden liikelaitosten talouden kehitystä neljännesvuosittain talousarvioiden toteutumisen mukaisesti.

Kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain -tilaston tiedot ovat ennakkollisia ja ne voivat tarkentua tulevien julkaisujen yhteydessä. Tilaston vuosisummatiedot eivät ole suoraan vertailukelpoisia touko-kesäkuussa julkaistavan kuntien ja kuntayhtymien taloustilaston ennakkotietojen kanssa.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kuntien ja kuntayhtymien talouden neljännesvuositietoja, ilman liikelaitoksia.....	4
Tietojen tarkentuminen.....	5
Laatuseloste: Kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain.....	6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kuntien ja kuntayhtymien talouden neljännesvuositietoja, ilman liikelaitoksia

	1.-3. neljännes	1.-3. neljännes
	Kunnat	Kuntayhtymät
	milj. €	milj. €
Tuloslaskelma:		
Toimintatuotot	6 523	8 983
Siitä: Myyntituotot	2 597	8 311
Maksutuotot	1 177	306
Valmisteverastojen muutos	0	1
Valmistus omaan käyttöön	264	6
Toimintakulut	27 827	8 538
Siitä: Palkat ja palkkiot	8 026	3 358
Henkilösivukulut	2 560	891
Asiakaspalvelujen ostot	7 637	871
Muiden palvelujen ostot	4 590	1 987
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 142	980
Avustukset	1 701	94
=Toimintakate (+ tai -)	-21 040	452
Verotulot	15 974	.
Valtionosuudet	6 312	.
Korkotuotot	131	3
Muut rahoitustuotot	476	11
Korkokulut	123	72
Muut rahoituskulut	23	19
= Vuosikate (+ tai -)	1 709	376
Investoinnit:		
Investointimenot yhteensä	1 595	520
Investointitulot yhteensä	317	33
Lainat:		
Lainakanta, neljänneksen lopussa	12 201	2 969

Tietojen tarkentuminen

Muutos ensimmäisestä julkaisusta

				1. Julkistus, milj. €	Uusin julkistus, milj. €	Tietojen tarkentuminen, milj. €	Tietojen tarkentuminen, %
Kunnat	Toimintatuotot	2013	1. neljännes	1 921	1 916	-5	-0,2
			2. neljännes	4 373	4 375	2	0,1
	Toimintakulut	2013	1. neljännes	8 806	8 823	17	0,2
			2. neljännes	18 541	18 543	2	0,0
	Lainakanta, neljänneksen lopussa	2013	1. neljännes	11 886	11 997	110	0,9
			2. neljännes	12 240	12 242	2	0,0
Kuntayhtymät	Toimintatuotot	2013	1. neljännes	2 992	2 977	-16	-0,5
			2. neljännes	6 055	6 074	19	0,3
	Toimintakulut	2013	1. neljännes	2 582	2 711	129	5,0
			2. neljännes	5 701	5 707	6	0,1
	Lainakanta, neljänneksen lopussa	2013	1. neljännes	2 844	2 844	0	0,0
			2. neljännes	2 909	2 910	2	0,1

Laatuseloste: Kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain

1. Tilastotietojen relevanssi

Kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain -tilasto kuvaa Suomen kuntien ja kuntayhtymien talouden kehitystä Manner-Suomessa vuosineljänneksittäin. Kuntien ja kuntayhtymien liikelaitokset ovat mukana tilaston tiedustelussa. Tilaston tavoitteena on tuottaa nopeaa ja luotettavaa tietoa kuntasektorin talouden vuoden sisäisestä kehityksestä ja sen käännepeisteistä. Tilastossa kysellään valittuja eriä tuloslaskelmasta, rahoituslaskelman investoinneista ja taseen eristä. Tiedot julkaistaan ainoastaan Manner-Suomi yhteensä -tasolla.

Keskeisiä ohjeita ja luokituksia tilaston kannalta ovat kirjanpitolauslaskunnan kuntajaoston kunnille ja kuntayhtymille antamat yleisohjeet (Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tuloslaskelman laatimisesta, Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän rahoituslaskelman laatimisesta, Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimisesta, Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta, Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista ja Yleisohje kunnallisen liikelaitoksen kirjanpidollisesta käsittelystä). Kuntajaoston yleisohjeiden kokoelma löytyy Kuntaliiton sivuilta. Lisäksi tärkeitä dokumentteja ovat Suomen Kuntaliiton tililuettelomalli kunnille ja kuntayhtymille sekä Suomen Kuntaliiton julkaisu Kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilaston luokitukset 2012.

Tilaston tuottaa Tilastokeskus, mutta vuoden viimeistä neljänneistä koskevat tiedot kysellään valtiovarainministeriön ja Suomen Kuntaliiton kanssa yhteistiedonkeruulla kaikilta Manner-Suomen kunnilta ja kuntayhtymiltä. Tiedonantovelvoite perustuu tilastolakiin (280/2004). Lain 14 §:n mukaan kunnat ja kuntayhtymät ovat velvollisia antamaan salassapitosäännösten estämättä Tilastokeskukselle tilastojen laatimisen kannalta välttämättömät tiedot taloudestaan, hyödykkeistään, toiminnan sijainnista, henkilöstöstään ja muista toiminnan edellyttämistä voimavaroista.

Tilaston tietoja käytetään kunnallistalouden neljännesvuosiseurantaan, kansantalouden tilinpidon neljännesvuositilaston lähtötietoina, EU:n julkisyhteisöjen neljännesvuosittaisen tulo- ja menotilaston sekä EU:n julkisyhteisöjen neljännesvuosittaisen rahoitustilinpidon lähtötietoina. Tilastoa kehitetään yhteistyössä pääkäyttäjien kanssa.

2. Tietojen tarkkuus ja luotettavuus

Kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain -tilastolla mitataan kuntien ja kuntayhtymien budjettitalouden eräiden menojen, tulojen, investointien, lainojen ja saatavien kehitystä neljännesvuosittain. Kunnat ja kuntayhtymät vastaavat kyselyyn Itella Information Oy:n palvelimella (<https://sol.itella.net/kuntal>) olevalla sähköisellä lomakkeella Internetin kautta. Itella Information Oy välittää tiedot Tilastokeskukselle sähköisesti. Tunnukset järjestelmään toimitetaan kunnille ja kuntayhtymille kyselyn avautuessa.

Kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain on otostutkimus neljänneksillä 1-3 ja kokonaistutkimus vuoden viimeisellä neljänneksellä. Koska tilaston tiedot perustuvat otokseen neljänneksillä 1-3, tilaston tiedot sisältävät näillä neljänneksillä otannasta johtuvaa virhettä, joka vaihtelee muuttujittain ja neljänneksittäin. Erityisesti investointeihin ja osaan pienemmistä tase-eristä liittyy näillä neljänneksillä merkittävämpää virhettä, joka johtuu näiden erien satunnaisuudesta perusjoukossa ja suuresta vaihtelevuudesta neljänneksestä toiseen. Otanta-asetelman osituksen määrittely toimintamenojen koon mukaan aiheuttaa myös sen, että tilaston tiedot ovat luotettavampia tuloslaskelman osalta, kuin taseen osalta.

Tutkimuksen perusjoukko koostuu Manner-Suomen kaikista kunnista ja kuntayhtymistä, jotka ovat voimassa kunkin tilastovuoden alussa. Perusjoukosta on poimittu 80 kunnan ja 70 kuntayhtymän otos.

Kuntien ja kuntayhtymien otanta perustuu ositettuun yksinkertaiseen satunnaisotantaan. Kuntien perusjoukko on ositettu toimintamenojen suuruuden mukaan viiteen eri ositteeseen. Vuoden 2013 perusjoukossa on 304 kuntaa ja otokseen valittiin todennäköisyydellä 1 kaikki kunnat, jotka vuoden 2011 tilinpäätöksen

mukaan olivat toimintamenoiltaan yli 200 miljoonan euron kokoluokassa. Näitä kuntia oli 29. Loput 51 kuntaa valittiin satunnaisotoksella neljästä jäljelle jääneestä ositteesta.

Kuntayhtymien ositteita oli pienemmän perusjoukon vuoksi neljä. Vuoden 2013 perusjoukossa on 151 kuntayhtymää ja otokseen valittiin todennäköisyydellä 1 kaikki kuntayhtymät, jotka vuoden 2011 tilinpäätöksen mukaan olivat toimintamenoiltaan yli 100 miljoonan euron kokoluokassa. Näitä kuntayhtymiä oli 28. Loput 42 kuntayhtymää valittiin satunnaisotoksella kolmesta jäljelle jääneestä ositteesta. Neljänneksien 1-3 otoksen perusjoukkoon otettiin vain koko vuoden 2013 toiminnassa olevat kuntayhtymät. Toimintansa vuoden 2013 aikana lopettavat kuntayhtymät kuuluvat kuitenkin viimeisen neljänneksen kokonaistiedusteluun.

Tilastossa noudatetaan otoksen rotaation periaatetta, jossa satunnaisototannan piirissä olevista kunnista ja kuntayhtymistä noin viidennes vaihtuu vuosittain.

Vuoden viimeinen neljännes kysytään kaikilta kunnilta ja kuntayhtymiltä Manner-Suomessa. Näin ollen tähän tietoon ei sisälly otannasta johtuvaa virhettä. Viimeisen neljänneksen tiedot kysytään kuitenkin ennen kuin kunnat ja kuntayhtymät ovat tehneet lopullisen tilinpäätöksensä, joten vastaajien antamat tiedot ovat vastaajien arvioita niiltä osin, kun kirjanpito ei ole vielä valmistunut. Viimeisen neljänneksen tiedot koskien koko vuotta tarkentuvat myöhemmin lopullisten tilinpäätösten kyselyn yhteydessä Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta -tilaston julkistuksessa.

Ensimmäisenä vuonna tilaston tietosisältö saattaa lisäksi sisältää hieman tavallista enemmän virhettä erityisesti liikelaitostaulujen ja kuntayhtymien tietojen osalta. Näitä tietoja ei ole kyselty aiemmin neljännesvuosittain ja vastaajien tottuminen neljännesraportointiin saattaa vaatia hieman aikaa.

3. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain ilmestyy neljä kertaa vuodessa noin kaksi kuukautta neljänneksen päättymisen jälkeen. Tarkemmat julkaisuajankohdat ks. <http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>.

Tilaston tiedot kysellään tuloslaskelman ja rahoituslaskelman investointitietojen osalta kumulatiivisina vuoden alusta kulloinkin kyseessä olevan neljänneksen loppuun saakka. Tasetietojen osalta kysytään kulloinkin kyseessä olevan neljänneksen lopun taseen tiedot. Tällöin vuoden viimeisen neljänneksen tiedot vastaavat koko vuoden kertymätietoja ja vuoden lopun tasetta.

Tilaston tiedot julkaistaan ennakkollisena ja voivat tarkentua viimeisen vuoden ajalta vastaajien tarkentaessa aikaisempien neljännesten vastauksiaan. Lopulliset tilinpäätöstiedot julkaistaan tilastossa Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta.

4. Tilastojen yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus

Tilaston tietoja on julkaistu vuoden 2013 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien.

Tilaston tiedot ovat kuntien osalta vertailukelpoisia vastaaviin eriin aiemmin julkaistussa Kuntien talouden neljännesvuositilastossa.

Vertailtaessa on otettava huomioon, että tässä käsiteltävän tilaston viimeinen neljännes on kokonaistiedustelu, kun se Kuntien talouden neljännesvuositilastossa oli otokseen perustuva. Lisäksi on huomioitava, että otantamenettely on erilainen näissä kahdessa tilastossa; nyt käytössä yksinkertainen ositettu satunnaisotanta rotaatiolla, kun aiemmin oli käytössä ositettu PPS-otanta rotaatiolla. Nämä menetelmämuutokset heikentävät tämän tilaston vertailukelpoisuutta Kuntien talouden neljännesvuositilaston aiemmilta vuosilta julkaistuihin tietoihin.

5. Tietojen saatavuus ja selkeys

Kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Verkkosivuilla olevasta tilastotietokannasta tiedot on saatavilla aikasarjana vuodesta 2013 lähtien.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Ks. kohta 4. edellä

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Ks. kohta 4. edellä

Lisätietoja

Axel Lundström 09 1734 2336

Lea Vuorinen 09 1734 3358

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

kuntatalous.neljanneskeruu@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Kuntien ja kuntayhtymien talous neljännesvuosittain, 3. neljännes 2013, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 2324-0814 (pdf)
ISSN 2324-0814 (print)